



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Scala Jacob**

**Lindeborn, Jan**

**Antverpiæ, 1666**

§. 4. De Oratione Matutina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49085)

scensus erit & descensus, & ut fit, si non fuerit hactenus, imposterum allabora.

## §. I V.

*De Oratione Matutina.*

*Exod. 30: 7, 8.* **P**Ræceperat Dominus: *Adolebit incensum super altare Aaron suave fragrans: manè quando componet lucernas incendet illud, & quando collocabit eas ad vesperum, uret thymiama sempiternum coram Domino in generationes vestras.* Quod mandatum, si mystice intelligatur, ut nunc intelligi debet, cum teste Apostolo Judæis in figuris omnia contigerint, plura documenta nobis suppeditabit. Aaron namque, quem respicit hoc præceptum, quique Sacerdotio fungebatur inter Israëlitas, Christianos quosque designat, quos D. Joannes in sanguine Christi lotos ab eoque

*Apoc. 1: 5. 6.* Sacerdotes consecratos scribit, *Sacerdotium sanctum offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per Jesum*

*1 Epist. 2: 5.* Christum, addit D. Petrus. Altare Cor adumbrat. Incensum fragrans & Thymiama Orationem ex Apocalypsi D. Joannis, ubi visos à se *xxiv* Seniores cecidisse refert coram Agno in cælo habentes singulos *Phialas aureas plenas odoramentorum, quæ sunt orationes Sanctorum*, & venisse Angelum, atque in conspectu Dei ante Altare stetisse habentem aureum

*c. 8. vers. 3.* thuribulum, *Et data sunt illi incensa multa, ut daretur de orationibus Sanctorum omnium super altare aureum quod est ante thronum Dei.* Quod autem hoc Sacrificium requiratur manè & ad vesperum, & quando componendæ sunt lucernæ, quid nisi Oratio Matutina & Vesper-

Vespertina mandatur, & quomodo illa instituenda præscribitur? De Matutina nunc agemus, de Vespertina acturi ubi ad vesperum processerimus.

Ut itaque hæc Ascensus & Descensus sit, duo tibi agenda sunt, quæ & in relato præcepto indicantur.

Primò incendendus Suffitus, id est, in genua te abjiciens humillimas Deo gratias ages pro præteritæ noctis custodia. Spero ego cujusvis vestrum hoc primum esse exercitium, eamque omnium sollicitudinem, ne id unquam omittatur: ad quod serviet, si, ubi vestem indueris, magno te periculo exemptam tibi persuaseris, quo plurimi alii perierunt, ideoque ad agendas Sospitatori tuo gratias properandum: non est hæc otiosa sed fundata consideratio. Quot namque vesperi decumbunt sani ac vegeti, & manè inveniuntur in strato mortui? id factum audivimus sæpius, & subinde etiam vidimus in nostris. Nonne idem & tuum potuisset esse fatum? quis dubitet? quodque tuum non fuerit, divinæ protectioni id ascribendum, ideoque gratias agendi desiderio ad Oratorium properabis. *Cum diluculo surgimus*, monet D. Maximus, Hom. 1. de divers. *debemus, priusquam procedamus è cubiculo, gratias agere Salvatori, & ante omnes actus seculi actus habere pietatis, qui nos quiescentes & dormientes in lectulis custodivit.* Quid namque ageres si naufragii & submersionis periculo à quopiam educeris, & incolumis in littore collocareris, nonne infinitas ei gratias pro beneficio mox ageres? idem fac & Deo, & quia in hoc tardior quandoque fuisti, fortè inde ortum habuere somnia ingrata & minùs honesta phantasmata, quæ, licèt pec-

cata non sint nisi in vigiliis causam voluntaria dederis, animum tamen disturbant & ad Dei obsequium minùs idoneam reddunt.

Actis autem gratiis ad componendas lucernas, quod secundum est, transibis: de quo plurima dicenda forent, quorum hoc compendium: fiet id, si concepto proposito fideliter Deo tuo serviendi diem præsentem tuis cogitationibus percurras considerando & quasi prævidendo de manè ad vesperum quid tibi occurret, statuendoque quid in omni occurrentiâ tibi agendum. Quo factò tanquam supererogationis opera aliqua superaddenda concipies, videlicet mortificationis vel cujusdam alterius virtutis, quidque singulis horis ad campanæ sonitum faciendum erit. Quâ dispositione factâ, gratiam & suppetias à Deo ad ea operi mancipanda, Angeli tui custodiam & Deiparæ ac Patronorum tuorum suffragia postula-

*1 Imit. 3.*

& Kempæus: „ Bonus & devotus homo opera sua „ priùs intùs disponit quæ foris agere debet, nec illa „ trahunt eum ad desideria vitiosæ inclinationis, sed „ ipse inflectit ea ad arbitrium rectæ rationis: quis „ habet fortius certamen, quàm qui nititur vincere „ seipsum? & hoc deberet esse negotium nostrum, „ vincere videlicet seipsum, & quotidie seipso fortio- „ rem fieri atq; in melius aliquid proficere. Hæc Scri- „ ptor ille Asceticus. Idque dependet à matutina diei „ dispositione, tum namque tibi suppetit tempus, quo „ omnia tua cum Deo tuo conferas, eumque consulas „ in omnibus cum eo cujus vox: *Consilium meum ju-* „ *stificationes tuæ.* Recollige an non inde ortum „ habuerint multiplices tui defectus, quia in hoc sæ- „ piùs

*Psal. 118:*  
24

pius defuisti, tela namque prævisa minùs feriunt.

Affuesce itaque huic praxi: nunquam tibi expeditior ad Deum accessus quàm in aurora, à cuius consiliis & auxiliis dependere debet vita tua, qui dixit: *Ego diligentes me diligo, & qui manè vigilant ad me, invenient me.* Licèt adalloquia tua vacet semper, nunquam tamen quàm tempore matutino hæc ei gratiora. Manè lucernæ componebantur in Tabernaculo, eodem tempore compone cum Deo easdem in Sacrario cordis tui: nota, non accendi tum eas solitas sed componi, quia ardebant semper, quo discas tibi sine intermissione advigilandum perpetuò, manè tamen renovandam prudentiam. Manna colligebatur manè: *Colligebant manè singuli quantum sufficere poterat ad vescendum, ut notum omnibus esset, quoniam oportet prævenire solem ad benedictionem tuam & ad ortum solis te adorare,* habet S. Scriptura: quotidianum animæ tuæ nutrimentum manè colligendum pro toto die. Ovibus cùm manè emittuntur ex ovili adest opilio, qui eas educat ad pascua & toto die custodiat: opilio sit hæc tua præ & providentia, quæ à manè usque noctem potentiis tuis adsit & operibus, eaque ad pascua virtutum dirigat. Monet proinde Apostolus: *Nox præcessit, dies autem appropinquavit: abjiciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis sicut in die honestè ambulemus.* Quæ autem opera tenebrarum nisi peccata & vitia eorumque operationes? illa manè rejicienda sunt, firmâ animi resolutione in eorum excidium, ut enim Ægyptios Israëlem persequentes manè occidit Dominus: *Famque advenerat vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum per*

Pròv. 8:

17.

Sap. 16:

28.

Rom. 13:

12, 13.

Exod. 14:

24.

*lumnam ignis & nubis interfecit exercitum eorum. Ægyptii Israëlem persequentes peccata & vitia sunt, ita & hæc in vigiliâ matutinâ interficienda. Abjiciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis. Quæ autem illa nisi virtutes, seu potius efficacia earum proposita? Hæc tunc concipienda sunt: sicut in die honestè ambulemus.*

Nunquam itaque hoc Exercitium negligas, ad quod te provöcet Avium cantus matutinus, & Spon-

*Marc. 1: 35.* si ac Domini tui exemplum, *qui diluculo valde surgens egressus abiit in desertum locum ibique orabat.* Age gratias pro præteritæ noctis custodia, eamque ab eodem pro die præsentis implora, & cùm is fortè futurus sit ultimus, quis enim scit? considera quomodo perfectè vel hunc tandem divino obsequio impendas, quid Dei amore velis omittere vel agere, & ut, quæ concipis, operi mancipis, exoptula suppetias divinæ gratiæ: „ Cùm manè fuerit puta te, ad vesperum non perventurum, (monet Kem- pæus) vespere autem factò manè non audeas tibi polliceri: semper ergo paratus esto & taliter vive, ut nunquam te imparatum mors inveniat: quando illa extrema hora venerit multum aliter sentire, incipies de tota vita tua præterita, & valde dolebis, quia tam negligens & remissus fuisti. Age, age, nunc charissime, quicquid agere potes: dum tempus habes congrega tibi divitias immortales, præter salutè tuam nihil cogites, solùm quæ Dei sunt cures.

*n. 8.*

Praxis hæc si non fuerit usque huc sit tibi amodò familiarissima, fuit certè talis Psalti: *Quoniam ad te orabo Domine: manè exaudies vocem meam: manè astabo tibi & videbo, quoniam non Deus volens iniquitatem*

tatem tu es, & in matutino interficiebam omnes peccatores terræ, ut disperderem de civitate Domini omnes operantes iniquitatem. Idque eo successu, ut dicat: *Pf. 100:8*  
*Pf. 83:6.*  
 Beatus vir, cujus est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit. De quo etiam Ecclesiasticus: *Tradet c. 39:6,*  
*10.*  
 cor suum ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, & in conspectu Altissimi deprecabitur, & ipse diriget consilium ejus & disciplinam, & in absconditis suis consiliabitur. Quare? quia tradet cor suum cum omnibus cogitationibus & actibus, ideoque non ut suum, sed tanquam Dei id ipsum custodiet.

Antequam tamen finio commendatum sit tibi *2. Instit. Christian. pietatis*  
 Exercitium, quod suggerit & maximi lucri notat Illustrissimus noster Rovenius, ut pactum cum Deo *c. 11.*  
 ineas: nempe quod ad certa quædam, signa v. g. sonitum campanæ, aspectum cœli, tunctionem pectoris &c. (nam signa pro placito assumi & multiplicari possunt) toties teipsam velis Deo offerre, dolere de peccatis, renovare proposita, Deum adorare, laudare, &c.

§. V.

*De Meditatione.*

**D**uo apud Israëlitas erant Altaria, Holocausti scilicet & Thymiamatis, hocque intra Templum, illud autem in Atrio: duplici hoc Altari duplicem Orationem, vocalem nempe & mentalem significari tradidit Origines: Anima namque quælibet *Hom. 10. in L.*  
 Dei Templum est, & iteratus testis est Apostolus, *Num.*  
*1. Cor. 3: 16, 17.*  
*tem*  
 Nescitis, inquiens, quia Templum Dei estis? si quis au-